

ใบแจ้งข่าว

ประเทศไทย: ป้องกันไม่ให้มีการสั่งยุบพรรคก้าวไกลที่ชนะการเลือกตั้ง

คณะกรรมการการเลือกตั้งยื่นคำร้องเพื่อยุบพรรคการเมืองฝ่ายปฏิรูป

(กรุงเทพฯ, 20 มีนาคม 2567)–รัฐบาลไทยควรป้องกันไม่ให้มีการสั่งยุบพรรคก้าวไกล ที่ได้รับคะแนนเสียงมากสุดในการเลือกตั้งทั่วไปในประเทศไทย เมื่อเดือนพฤษภาคม 2566 พอร์ตีฟายไรต์กล่าวในวันนี้ ในวันที่ 12 มีนาคม 2567 คณะกรรมการการเลือกตั้งได้ **ริเริ่ม** กระบวนการสั่งยุบพรรคก้าวไกล ซึ่งเป็นการดำเนินการทางการเมืองที่สลับซับซ้อน ขัดกับความพยายามของไทยที่ได้ลงสมัครเป็นสมาชิกคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ

“หากทางการไทยไม่เปลี่ยนแนวทางจากการสั่งยุบพรรคก้าวไกล รัฐภาคีสหประชาชาติก็ไม่ควรเลือกประเทศไทยเป็นสมาชิกของคณะมนตรีสิทธิมนุษยชน” แมทธิว สมิธ (Matthew Smith) ประธานกรรมการบริหาร พอร์ตีฟายไรต์กล่าว “อาจถือได้ว่าความปรารถนาในระดับสากลของประเทศไทยกับความเป็นจริงทางการเมืองในประเทศนั้น เป็นภาพตรงข้ามกันโดยสิ้นเชิง การสั่งยุบพรรคการเมืองที่มีพื้นฐานด้านประชาธิปไตยที่เข้มแข็ง ย่อมเป็นการบั่นทอนคุณสมบัติในการทำหน้าที่ใด ๆ ในคณะมนตรีสิทธิมนุษยชน”

การยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญให้ยุบพรรคก้าวไกลเมื่อวันที่ 12 มีนาคม ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นผลมาจากการรณรงค์หาเสียงของพรรค เพื่อแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 112 ประมวลกฎหมายอาญา เกี่ยวกับการ **หมิ่นประมาทกษัตริย์** รัฐภาคีสหประชาชาติที่เป็นส่วนหนึ่งของประชาคมการทูต กลุ่มสิทธิมนุษยชน และหน่วยงานอื่น ๆ เคยได้วิจารณ์ว่ารัฐบาลใช้กฎหมายฉบับนี้เพื่อปราบปรามผู้เห็นต่างทางการเมืองมาอย่างต่อเนื่อง

หากพรรคก้าวไกลถูกยุบ แกนนำพรรคจะถูกตัดสิทธิทางการเมืองเป็นเวลาสิบปี

ประเทศไทยควรยกเลิกการเอาผิดทางอาญากับความผิดฐานหมิ่นประมาททุกประเภททันที พอร์ตีฟายไรต์กล่าว นอกจากนี้ ทางองค์การขอเน้นย้ำว่าตามกฎหมายระหว่างประเทศ การจำคุกถือเป็นบทลงโทษที่ไม่ได้สัดส่วน เกินขอบเขต และไม่จำเป็นต่อความผิดฐานหมิ่นประมาท ยิ่งไปกว่านั้น โทษจำคุกต่อการหมิ่นประมาทยังสร้างความหวาดกลัวให้กับประชาชนที่ต้องการใช้เสรีภาพในการแสดงออก

มติของคณะกรรมการการเลือกตั้งต่อพรรคการเมืองครั้งนี้ สอดคล้องกับ **คำวินิจฉัย** ของศาลรัฐธรรมนูญไทยเมื่อวันที่ 31 มกราคม 2567 ที่เห็นว่าข้อเสนอให้แก้ไขกฎหมายมาตรา 112 ของพรรคก้าวไกลถือเป็นการล้มล้างระบอบปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญเห็นว่า การสนับสนุนให้แก้กฎหมายดังกล่าวเป็นความพยายามเพื่อล้มล้างระบอบปกครองแบบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข และขัดต่อมาตรา 49 ของรัฐธรรมนูญของไทย ต่อมา คณะกรรมการการเลือกตั้งได้อ้างคำวินิจฉัยของศาลตลอดจนหลักฐานเพื่อเอาผิดพรรคก้าวไกล รวมถึงระบุว่ามติให้ยุบพรรคก้าวไกลเกิดขึ้นโดยเป็นเอกฉันท์

ข้อเสนอให้แก้ไขกฎหมายหมิ่นประมาทกษัตริย์ของพรรคก้าวไกล เป็นไปเพื่อทำให้กรอบกฎหมายในประเทศ สอดคล้องกับมาตรฐานระหว่างประเทศของเสรีภาพในการแสดงออกมากขึ้น และเพื่อประกันไม่ให้มีการลงโทษอาญาจนเกินขอบเขต สำหรับความผิดฐานหมิ่นประมาททางอาญา ข้อเสนอดังกล่าวรวมถึงการลดโทษจำคุกสูงสุด กรณีที่เป็นการหมิ่นประมาทกษัตริย์จาก 15 ปีเหลือหนึ่งปี และ/หรือปรับไม่เกิน 300,000 บาท ส่วนกรณีหมิ่นประมาทพระราชินี รัชทายาท หรือผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ให้ลดโทษจำคุกสูงสุดจาก 15 ปี เหลือไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกิน 200,000 บาท ที่สำคัญ การแก้ไขกฎหมายครั้งนี้ กำหนดให้มีข้อยกเว้นบทลงโทษฐานหมิ่นประมาทองค์พระมหากษัตริย์ กรณีที่พิสูจน์ได้ว่าเป็นการวิจารณ์โดยสุจริตตามความมุ่งหมายแห่งรัฐธรรมนูญ โดยพรรคได้เน้นย้ำถึงพันธกิจที่จะแก้ปัญหาการนำกฎหมายไปใช้อย่างมิชอบ ซึ่งอาจทำให้เกิดความขัดแย้งต่อไปในอนาคต

ภายหลังการยื่นคำร้องของคณะกรรมการการเลือกตั้ง พรรษวัชรสินธุ โฆษกพรรคก้าวได้แสดงเจตนากรณีของพรรคว่า “เราไม่ได้มีเจตนาที่จะล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข” โดยพรรคก้าวไกลเองได้เคยยืนยันอยู่บ่อยครั้งว่า นโยบายของทางพรรคไม่ได้มีเป้าประสงค์ที่จะล้มล้างสถาบันกษัตริย์หรือระบอบภายใต้รัฐธรรมนูญแต่อย่างใด

ในวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2563 ศาลรัฐธรรมนูญเคย **วินิจฉัย** ให้ยุบพรรคอนาคตใหม่ และสั่งให้ตัดสิทธิทางการเมืองแก่นำพรรค รวมทั้งรณธรร จิ่งรุ่งเรืองกิจ หัวหน้าพรรคอนาคตใหม่ และปิยบุตร แสงกนกกุล ศาลเห็นว่า การที่รณธรรให้พรรคยืมเงิน 191.2 ล้านบาทนั้นผิดกฎหมาย เพราะถือว่าเกินจำนวนเงินรับบริจาคพรรคต่อบุคคลต่อปี ซึ่งต่อมา สมาชิกที่เหลือของพรรคอนาคตใหม่ก็ได้มารวมตัวกันเป็นพรรคก้าวไกล

ก่อนที่จะมีคำวินิจฉัยใด ๆ ศาลรัฐธรรมนูญควรจัดให้มีกระบวนการที่เหมาะสม เพื่อเปิดโอกาสให้พรรคก้าวไกลได้นำเสนอพยานหลักฐาน และแสดงจุดยืนของตนในประเด็นตามคำร้อง พอร์ตไฟไรต์กล่าว

ในที่ประชุมสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติเมื่อวันที่ 24 กันยายน 2565 ที่ผ่านมา รัฐบาลไทยได้ประกาศเจตนากรณีที่จะลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกของคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ ในวาระปี 2568-2570 เจตนากรณีของประเทศที่จะหาเสียงเพื่อดำรงตำแหน่งในคณะมนตรี สะท้อนถึงพันธกิจที่จะต้องปฏิบัติตามมาตรฐานสิทธิมนุษยชน อย่างไรก็ดี การให้คำมั่นดังกล่าวดูเหมือนจะตรงกันข้ามกับความท้าทายทางการเมืองและกฎหมายที่กำลังเกิดขึ้นกับพรรคก้าวไกลที่เป็นพรรคฝ่ายปฎิรู้อยู่ ณ ตอนนี้

คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติเป็นหน่วยงานระหว่างรัฐบาลประกอบด้วยรัฐ 47 แห่ง มีหน้าที่เพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนทั่วโลก มติของที่ประชุมสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติเพื่อสถาปนาคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนระบุว่า สมาชิกที่ได้รับเลือกตั้ง “จะต้องปฏิบัติตามมาตรฐานสูงสุดในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน”

“ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในไทยถึง 14.4 ล้านคน ได้โหวตสนับสนุนพรรคก้าวไกล ภายใต้กลไกของระบอบประชาธิปไตย” แมททิว สมิธกล่าว *“ความพยายามที่จะยุบพรรคการเมืองถือเป็นการดำเนินการที่มีจุดประสงค์ทางการเมือง ไม่ว่าจะมองจากมุมใดก็ตาม ประเทศไทยต้องประกันว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งทำงานอย่างไม่ลำเอียง เพื่อนำมาซึ่งระบอบประชาธิปไตยที่มั่นคง และจะต้องคุ้มครองเสรีภาพในการแสดงออกและการรวมกลุ่มโดยปราศจากการปราบปราม”*

สำหรับข้อมูลเพิ่มเติม โปรดติดต่อ:

แมททิว สมิธ (Matthew Smith) ประธานกรรมการบริหาร พอร์ตไฟไรต์
 โทรศัพท์: +66 85 028 0044 (ไทย; WhatsApp; Signal), +1 202 503 8032 (สหรัฐฯ)
 อีเมล: Matthew.Smith@FortifyRights.org
 ทวิตเตอร์: @MatthewFSmith, @FortifyRights